

VOORSTEL AB

DATUM DB VERGADERING : 9 april 2019

DATUM AB VERGADERING : 23 april 2019

PORTEFEUILLEHOUDER : J.F. de Jong

REGISTRATIENUMMER : Z/16/006433-108002

OPSTELLER : José Kruiper, Arjan Schutte, telefoonnummer +31882331688

CATEGORIE: Bespreekstuk

ONDERWERP

Uitvoeringsvoorstel taken energiebeheer

VOORSTEL

Formatieruimte uitbreiden met 1 fte voor extra taken energiebeheer en hiermee rekening houden in de meerjarenbegroting 2020 - 2023.

SAMENVATTING

In het AB 28 februari 2019 werd ingestemd met het kredietvoorstel voor de aanschaf en plaatsingen van zonnepanelen op 8 rwzi locaties. Daarvan werd voorstel onderdeel nr. 3 aangehouden: formatieruimte uitbreiden met 1 fte voor extra taken voor energiebeheer. Er is gevraagd om daarvoor een uitvoeringsvoorstel in het AB van 23 april voor te leggen en daarbij te betrekken de keuze voor uitbesteden of eigen formatie. In het voorstel wordt uiteengezet welke extra taken met de uitvoering van het bestaand energiebeleid (energieneutraal per 2025) gepaard gaan en met het exploiteren van zonnepanelen op daken en rwzi locaties (ruim 40.000 panelen). Uitgangspunt is dat het technisch onderhoud en de reparaties van de panelen en installaties altijd via servicecontracten wordt uitbesteed aan specialistische bedrijven. Een groot deel van de extra taken wordt opgevangen door de bestaande formatie. Voor twee taakonderdelen blijkt er een tekort te zijn in de beschikbare formatie om ze in te kunnen bedden: administratief beheer + financieel beheer (2x 0,25) en energiezorg (0,5). Het verrichten van deze taken met eigen formatie of via uitbesteden kent een kostenverschil van jaarlijks ca. € 40.000. Het voorstel is om de taken in te bedden in de organisatie en daarvoor formatieruimte uit te breiden met 1 fte.

BESTUURLIJKE AANDACHTSPUNTEN

In het AB besluit van 28 februari 2019 werd ingestemd met de kredietaanvraag voor aanschaf en plaatsing van zonnepanelen op de eerste 8 rwzi locaties. Daarbij werd voorstel onderdeel nr. 3 aangehouden om de formatie met 1 fte uit te breiden als gevolg van de extra taken. Er is verzocht om een aanvullend uitvoeringsvoorstel in het AB van 23 april en daarbij ook te betrekken het amendement (niet ingediend) over de keuze uitbesteden of uitbreiden van formatie.

• **Formatieruimte 1 fte**

Uitgangspunt is dat het technisch onderhoud en de reparaties van de panelen en installaties altijd via servicecontracten wordt uitbesteed aan specialistische bedrijven. De opdrachtgeversrol en coördinatie daarvoor wordt intern belegd.

Uitvoering van het bestaande energiebeleid (streven naar energieneutraal in 2025) brengt extra taken voor energiebeheer met zich mee. De meeste extra taken (zie schema in Toelichting) worden inmiddels opgevangen en ingebed in de bestaande formatie. Er blijkt een te kort in beschikbare formatie voor twee taakonderdelen: administratief/financieel beheer en energiezorg.

- *Administratief beheer + financieel beheer*

Voor het administratief beheer én financieel beheer wordt extra formatieruimte gevraagd (2x 0,25 fte). De handelingen zijn frequent door het jaar heen en over een lange periode van minstens 15 jaar. Efficiënt en doelmatig exploiteren van een grote hoeveelheid zonnepanelen gaat gepaard met een toename van het administratief beheer en financieel beheer. Het gaat om

subsidieaanvragen, beheren en controleren van talrijke exploitatiesubsidies, tijdig meldingen doen voor aansluitingen en aansluitingenregister bijhouden, service-contracten beheren en controleren, verkrijgen en beheren van (groen)certificaten, controleren van elektriciteitsproductie- en verbruikscijfers en factuurcontrole.

- *Energiezorg*

De opdrachtgeversrol voor bedrijven en instanties die uitbestede taken verrichten vormt een onderdeel van deze zorg. Systematische energiezorg in de bedrijfsprocessen (waterketen, watersysteem en facilitair) versterkt de control op de doelstellingen voor energiebesparing en duurzame opwekking. Er wordt extra formatieruimte (0,5 fte) gevraagd om voor 'energie' de pdca-cyclus (plan-do-check-act) organisatiebreed in te bedden en samenhangend te beheren door medewerkers in de verschillende afdelingen.

• **Uitbreiden formatie of uitbesteden**

Aan een extern adviesbureau (Pondera consultancy) is gevraagd om een kostenvergelijking te maken tussen de exploitatie (40.000 panelen, 10 mln kWh elektriciteit) met eigen formatie of volledig uitbesteed.

Volledig uitbesteden van de taken is ca. 40 % duurder dan in eigen regie. Absoluut gezien is dat ongeveer € 40.000 op jaarbasis.

- Uitbesteden levert voor een deel ontzorging op, maar daar betaal je ook voor.
- Voor de opdrachtgeversrol van uitbestede taken blijft personele inzet en expertise binnen het waterschap nodig.
- Energiebesparing en energieopwekking (in het verleden gestart met biogas, nu ook zon) is verweven in primaire processen in de waterketen, watersysteem en in facilitair. Daardoor is het ook lastig om efficiënt een knip te maken tussen intern en extern.

Beslispunt:

Het voorstel is om de formatieruimte uit te breiden met 1 fte.

FINANCIËN

In het AB besluit van 18 september 2018 werd ingestemd met het meerjarig investeringsvoorstel zonnepanelen op daken en rwzi locaties. Het aantal panelen groeit vanaf 2018 over een periode van vier jaar gestaag naar ruim 40.000 panelen. De investeringsbedragen zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2019-2022.

De positieve business case (totaal 40.000 panelen) liet - afhankelijk van wel of geen SDE subsidie - een jaarlijks positief exploitatievoordeel zien van respectievelijk + € 1.640.000 en + € 847.000.

De groeiende exploitatielasten (goederen en diensten) en exploitatieopbrengsten zijn met het toenemen van de panelen verwerkt in de meerjarenbegroting 2019 -2022.

Uitbreiden van de formatie haalt een gedeelte van de berekende exploitatielasten naar voren waar met de tijd een groeiend positief jaarlijks exploitatievoordeel tegenover komt te staan. Met deze verschuiving van goederen en diensten naar personeelslasten zal in de volgende meerjarenbegroting 2020-2023 rekening worden gehouden. Voor 2019 wordt het opgevangen binnen het beschikbare budget.

RISICO'S

Implementatie van bestaand energiebeleid met een te krappe inzet voor energiebeheer brengt risico's met zich mee.

- Energiebesparing gebeurt met maatregelen uit het EEP 2017-2020 (Energie-efficiëntieplan). Het EEP (DB 4 oktober 2016) is een verplicht organisatiebreed plan in het kader van de Meerjarenafspraken energie (MJA) dat jaarlijks gemonitord wordt door de RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). Het EEP stelt een ingebedde werkende pdca-cyclus verplicht (plan-do-check-act). Gebreken kunnen leiden tot problemen met vergunningen van onze installaties.
- Er dient frequent over een lange periode (15 jaar) tijdig en secuur worden voldaan aan strakke

regels voor beschikkingen van exploitatiesubsidies (SDE).

Omissies kunnen leiden tot implementatie vertragingen en ongeldige of gemiste beschikkingen met als gevolg financiële nadelen. Dat geldt ook voor het aanvragen, beheren en registreren van certificaten (CertiQ) van groene stroomopwekking.

- Duurzame energie opwekken vormt een positieve business case voor het waterschap met jaarlijkse exploitatievoordelen. Optimale afstemming in de bedrijfsvoering (waterketen, watersysteem) van de samenhang van energiebesparing, energie inkoop en energieopwekking voorkomt verspilling.
- Eigen expertise is essentieel vanwege de verwevenheid met de reguliere bedrijfsvoering en voor de opdrachtgeversrol voor uitbestede taken van het technisch beheer en onderhoud.

TOELICHTING

• Implementatie energiebeleid

De implementatie van het bestaande energiebeleid – energieneutraal 2025 - is een medaille met twee kanten: energieopwekking en energiebesparing. (AB december 2017 Uitvoeringsstrategie energieneutraal). Het energieverbruik komt voor ongeveer 75 % voor rekening van de rwzi's (beluchting, pompen), ongeveer 20% watersysteem (gemalen, stuwen) en 5 % overig.

In het schema staan taken energiebeheer; een aantal is inmiddels ingepast in de bestaande formatie. Voor twee taakonderdelen (f en i) blijkt er een tekort in beschikbare formatie.

Taken energiebeheer	v= in bestaande formatie
a. Directie beoordeling energiezorg (op basis van sluitende pdca-cyclus) (MJA verplichting)	v
b. Energie beleid opstellen	v
c. Energieplanning opstellen	v
d. Uitvoeren van energieprojecten	v
e. Technische monitoring en technisch onderhoud zonnepanelen	Via servicecontracten uitbesteed aan specialistische bedrijven
f. Administratief beheer + Financieel beheer	+ 0,5 (2x 0,25)
g. Inkoop energie optimaliseren.	v
h. Systematische gegevensanalyse en interpretatie van energieverbruikscijfers in primaire processen en energieopwekkingscijfers en verbetermaatregelen voorstellen en uitvoeren.	v
i. Energiezorg. Opdrachtgeversrol en zorg voor uitvoeren bedrijfsvoering met sluitende pdca-cyclus met focus op realiseren energiebesparing en op energieopwekking en hun samenhang.	+ 0,5

Bij e) geldt dat de technische monitoring en het technisch onderhoud van zonnepanelen en reparaties van installaties wordt uitbesteed via servicecontracten aan specialistische bedrijven. De opdrachtgeversrol zit in het waterschap (i).

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
ir. E. de Kruijk

de dijkgraaf,
ir. H.H.G. Dijk